

СОЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАГАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Крім ринкових методів запровадження політики охорони здоров'я, загальноприйнятним у кожній із моделей охорони здоров'я, що існують у світі, є наявність соціальних механізмів забезпечення доступу до медичних послуг та наявність суспільних громадських програм популяризації здорового способу життя, доступу до різних форм оздоровлення, надання можливості доступу до рекреаційних зон, парків, оздоровчих та курортних установ, заходів у публічному просторі, що спрямовані на збереження здоров'я. Культура здоров'я як бренд перекликається із запровадженням культури сталого розвитку, соціально відповідального інвестування, соціальної відповідальності, корпоративної відповідальності та ін.

Серед складових політики охорони здоров'я науковці визначили соціальні, економічні та екологічні детермінанти здоров'я. Соціальні детермінанти одночасно є базисом для розвитку суспільних відносин у державі в цілому. Економічні детермінанти зумовлюють новий, ринковий спосіб існування медичного забезпечення в системі державних інститутів та в системі взаємодії різних ланок народного господарства, сфер економіки та сфер суспільно-економічного життя. Велике значення в політиці охорони здоров'я має також і екологічна детермінанта. Громадське здоров'я, загальні показники здоров'я нації, такі як середня тривалість життя чоловіків та жінок, рівень народжуваності, дитяча смертність та ін., значною мірою залежать не тільки від обсягів фінансування медичної сфери, але й від рівня запровадження в суспільстві екологічного мислення, а в економіці – екологічних стандартів. Також важливою детермінантою політики здоров'я є виконання спільних програм у даному напрямі спільно державним і недержавним сектором економіки. Така спільна діяльність отримала назву «приватно-державне партнерство» і активно запроваджується на теперішній час як у медицині, так і в інших сферах функціонування соціально-економічної системи держави. Особливо активно проваджується у сфері санаторно-курортної діяльності.

Підвищення якості медичного обслуговування, запровадження норм санітарії і гігієни, популяризація здорового способу життя, відмова від шкідливих звичок повинні активно популяризуватися державою та інститутами громадянського суспільства. Така популяризація ставить за мету набуття суспільством в цілому соціально значущих орієнтирів, затвердження передових ідей, появу громадських рухів, що мають намір позитивно впливати на громадське здоров'я та здоров'я окремих індивідів.

На основі аналізу відповідності соціальних цінностей охорони здоров'я, що визначені у Національній стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2020 рр., таких як: спільна робота на благо пацієнтів; повага та гідність; співчуття; покращення якості життя; всі однаково важливі; солідарна відповідальність; свобода вибору; організаційний клімат; роль державної підтримки засадам та принципам державної політики охорони здоров'я, можна визначити, що принцип соціальності є одним з принципів державної політики охорони здоров'я України, і сама система базується на соціальних засадах, що особливо активно реалізується у сфері діяльності санаторно-курортного комплексу.

Цікавим положенням сучасної науки є наголос на важливості соціального маркетингу. Згідно з цим положенням, підвищення якості медичного обслуговування, значущість для людини санаторно-курортного відпочинку, запровадження норм санітарії і гігієни, популяризація здорового способу життя, відмова від шкідливих звичок повинно активно популяризуватися державою та інститутами громадянського суспільства. Така популяризація ставить за мету набуття суспільством у цілому соціально значущих орієнтирів, затвердження передових ідей, появу громадських рухів, що мають намір позитивно впливати на громадське здоров'я та здоров'я окремих індивідів.

Залишають питання, що пов'язані із сферами та межами застосування ринкових підходів у системі рекреації та охорони здоров'я як частини соціальної сфери. Важливість представленого авторського підходу базується на формуванні ідеї про культуру здоров'я як про бренд, який має цінність сам по собі та може бути каталізатором розвитку інших напрямів соціальної сфери. Соціальні засади рекреаційної політики та курортної справи є важливим елементом загальної політики охорони здоров'я. Курортна справа, її розвиток є лакмусовим папірцем реалізації соціальних стандартів у політиці охорони здоров'я. Державне фінансування санаторно-курортних установ пішло в історію. Воно практично зведене до мінімуму. Безкоштовний відпочинок за кошти профспілок, кошти соціального страхування є практично відсутнім. На теперішній час формуються нові механізми запровадження соціальних стандартів. Великі промислові корпорації, відповідні органи державного управління повинні на нових умовах фінансування створити умови для оздоровлення громадян в санаторіях України. Сучасні санаторії стають повноцінними центрами надання медичної допомоги, що функціонують на основі використання високотехнологічного медичного обладнання та рекреаційно-лікувальних ресурсів світового рівня.